

tratie van de voorgezette spherische glazen zal of de werking van een dergelijk zwak prisma geheel opheffen of procentsgewijs aanzienlijk versterken.

Wil men in bepaalde gevallen toch van glazen, hetzij spherische, hetzij prismatische of een combinatie van beide, gebruik maken, dan zal men de sterkte hiervan in verband met de refractie der oogen, het oogspierevenwicht, de relatieve accommodatie en convergentiebreedte nauwkeurig moeten bepalen. Men bedenke echter, dat het gebruik van prisma's van zeer betrekkelijke waarde is, behalve dan ter correctie eener hyperphorie en dus geplaatst met de basis horizontaal.

Rotterdam, 29 Maart 1941

H. J. FLIERINGA

GENEESMIDDELEN IN OORLOGSTIJD

Volgens prof. VAN DER WIELEN (*N. T. v. G.* van 31 Augustus 1940, overgenomen in het *Pharmaceutisch Tijdschrift*, verschenen op 8 Februari 1941) sluit de wijze, waarop „het patent” de bereidingswijze van „dagénan” omschrijft, een bereiding ervan door anderen dan den eigenaar uit.

Naar aanleiding hiervan kan ik het volgende mededeelen.

1e. In Nederland is nog geen octrooi (de wettelijke term is niet: patent) op de bereidingswijze van dagénan verleend; het is onder nummer 90818 aangevraagd, de aanvraag is openbaar gemaakt en een bezwaarschrift tegen de verleening van octrooi op de aanvraag is ingediend.

De strekking van de opmerking van prof. VAN DER WIELEN is blijkens het verband met hetgeen hij doet volgen, blijkbaar niet dat de aanvraag den deskundige niet in staat zou stellen dagénan te vervaardigen (waardoor deze niet aan een in artikel 20, lid 3, van de Octrooiwet gestelden eisch zou voldoen), doch dat de openbaar gemaakte beschrijving van de uitvinding de wijze van vervaardiging zoodanig beschrijft, dat men de onder het merk „dagénan” in den handel gebrachte stof niet kan vervaardigen zonder op het eventueel te verleenen octrooi inbreuk te maken. Indien zulks inderdaad het geval zal blijken te zijn, kan hieruit slechts worden afgeleid, dat de beschrijving van de uitvinding deugdelijk is.

2e. Vervolgens merkt prof. VAN DER WIELEN op, dat patentrechten (lees: octrooien) internationaal geëerbiedigd worden.

Deze opmerking is voor verduidelijking vatbaar. Octrooien zijn territoriaal van kracht, namelijk (slechts) in het gebied van het land, door welks daartoe bevoegde instantie zij verleend zijn. Zoo is bij voorbeeld een Nederlandsch octrooi ingevolge artikel 58 O.W. van kracht in Nederland (het Rijk in Europa) en de overzeesche gebiedsdeelen, een Duitsch octrooi in Duitschland, en zoo voort. Hieruit volgt, dat de houder van een buitenlandsch octrooi daaraan niet het recht kan ontleenen hier te lande inbreukacties in te stellen, en dat een uitvinder er verstandig aan zal doen te rechter tijd in de landen, waar hij zijn uitvinding met succes meent te kunnen exploiteeren, octrooi aan te vragen.

3e. De houder van een Nederlandsch octrooi kan, wanneer drie jaren na de dagteekening van het octrooi verlopen zijn, ingevolge artikel 34 O.W. gedwongen worden de licentie te verleenen, „welke in het belang van de nijverheid in het Rijk of in de koloniën of bezittingen, of om andere redenen van algemeen belang wenschelijk is”, een zoogenaamde *gedwongen licentie*. Degeen, die een zoodanige licentie verkrijgt, heeft het recht, nadat de door hem aan den octrooihouder verschuldigde schadevergoeding is vastgesteld, het geoctrooieerde voortbrengsel in zijn bedrijf te vervaardigen en in den handel te brengen of de geoctrooieerde werkwijze in zijn bedrijf toe te passen.

De octrooihouder moet er voorts zorg voor dragen, dat hij na verloop van 5 jaren na de dagteekening van het octrooi binnen het Koninkrijk een inrichting van nijverheid te goeder trouw en in voldoende mate dienende tot vervaardiging van het voortbrengsel of tot toepassing van de werkwijze of verbetering, waarvoor octrooi is verleend, in werking heeft. Komt de octrooihouder deze verplichting niet na, dan kan ingevolge artikel 50 O.W. het octrooi worden *ingetrokken*.

Een tijdsverloop van 3 of 5 jaren, gelijk vereischt is voor toepassing van artikel 34 of 50 O.W., kan onder de huidige omstandigheden te lang zijn. Wanneer spoedig ingrijpen noodzakelijk is, bestaat daartoe de mogelijkheid in den vorm van *ont-eigening* van een octrooi.

Dienaangaande bepaalt artikel 65 O.W., dat een octrooi ten name van den Staat onteigend kan worden, o.a. wanneer het algemeen nut vordert, dat iedereen in de gelegenheid gesteld wordt de uitvinding toe te passen.

Hieruit volgt, dat prof. VAN DER WIELEN ten onrechte opmerkt, dat men uitsluitend aangewezen is op den voorraad en den import van dagénan.

Bepalingen, overeenkomende met die welke hier genoemd werden, komen in alle octrooiwetgevingen voor.

4e. Wellicht hebben de huidige omstandigheden ten gevolge, dat bovenstaande, beknopte opmerkingen niet alleen ten opzichte van dagénan, maar ook ten opzichte van andere geneesmiddelen van practisch belang zijn.

Veiligheidshalve zij nog opgemerkt, dat bovenstaande beschouwingen slechts het octrooirecht betreffen, en dat, aangenomen dat „dagénan” tevens handelsmerk is, het recht op het uitsluitend gebruik van het merk voor den houder van het octrooi niet verloren gaat, wanneer dit onteigend of ingetrokken mocht worden.

's-Gravenhage, 26 Maart 1941

J. G. BUDDINGH. DE VOOGT

BERICHTEN

BUITENLAND

DUITSCHLAND. — GESCHIEDENIS VAN DE GENEESMIDDELEN-NIJVERHEID. Er heeft zich te Berlijn een vereeniging gevormd, welke zich zal bezighouden met de studie van de geschiedenis der Duitsche geneesmiddelen-nijverheid (*Policlinico*, 3 Maart).

— VERBOD VAN VERVAARDIGING, INVOER OF TOEPASSING VAN TOESTELLEN OF MIDDELEN TER VOORKOMING VAN ZWANGERSCHAP. Een politieverordening — bericht *Med. Klinik* van 21 Maart — verbiedt het vervaardigen (tot verkoop), invoeren, aankondigen, aanprijzen en tot verkoop voorradig houden van: 1e. scheede-canules — al of niet verbonden met een spuit of irrigator — met een geringere doorsnede dan 12 mm; dikkere canules moeten een olijfvormig mondstuk van ten minste 15 mm doorsnede bezitten, waarin zich ten minste 6 openingen bevinden; 2e. intra-uterine pessaria, ook „steriletten” en „silkworn”-pessaria; 3e. stoffen of praeparaten, ter invoering in de scheede, welke geschikt zijn om zwangerschap te voorkomen. Niemand, ook niet een arts, mag deze middelen bij vrouwen toepassen. Ook mogen geen bestralingen of inspuitingen ter voorkoming der zwangerschap worden verricht, tenzij in gevallen, waarin de wet ze nadrukkelijk toelaat. Ook al mocht een dezer middelen of stoffen later ook voor andere doeleinden kunnen dienen, blijven zij verboden. Overtreding dezer voorschriften wordt gestraft met boete tot 150 mark of hechtenis tot 6 weken.

— VERBOD VAN JEUGD- EN VROUWENARBEID IN FABRIEKEN VOOR ONTPLOFFINGS-STOFFEN. In Duitschland is het sedert 20 Januari verboden, in fabrieken, waar aromatische nitroverbindingen en glycoldinitraat worden vervaardigd, jongemannen beneden de 18 jaren, vrouwen beneden de 20 jaren en zwangere of zoogende vrouwen te werk te stellen. Om als werknemer in zulke fabrieken te worden geplaatst, moet men door een van staatswege aangestelden bedrijfsarts worden gekeurd. Deze arts machtigt weder een anderen arts tot het verrichten van een voorgeschreven onderzoek, waaraan de werknemers zich elk jaar hebben te onderwerpen. Ook kan deze arts arbeiders tijdelijk of voor altijd van het werk doen uitsluiten (*Soziale Praxis*, 1 Maart).

— TEGEN OVERBODIGE GENEESMIDDELEN. Naar in *Klin. Wochenschr.* van 22 Maart wordt bericht, is de Reichsgesundheitsführer CONTI in een vergadering der Duitsche